

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

روانشناسی جامع در
شکل گیری تروریسم
پدیدآورنده
مهندس مسعود منشوری

سرشناسه : منشوری، مسعود، ۱۳۶۲ -
 عنوان و نام پدیدآور : روانشناسی جوامع در شکل‌گیری تروریسم/ پدیدآورنده مسعود منشوری.
 مشخصات نشر : تهران : فرهیختگان دانشگاه، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاهری : ۴۳۲ ص.
 شابک : 978-600-235-083-1
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه.
 موضوع : تروریسم
 موضوع : Terrorism
 موضوع : تروریسم -- جنبه‌های روان‌شناسی
 موضوع : Terrorism -- Psychological aspects
 رده بندی کنگره : HV۱۳۹۵۶۳۱/م۸۹
 رده بندی دیویی : ۶۲۵/۳۰۳
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۵۳۲۶۶۷

ناشر	: فرهیختگان دانشگاه
مدیر مسئول	: مهندس علیرضا لاجینی
عنوان کتاب	: روانشناسی جوامع در شکل‌گیری تروریسم
پدیدآورنده	: مسعود منشوری
ویراستار	: مهسا رحمانی
طراح جلد	: مهدیس رحمانی
چاپ و صحافی	: محیا
نوبت چاپ	: اول ۱۳۹۵
تیراژ	: ۱۰۰۰ جلد
قیمت	: ۴۰۰۰۰ تومان
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۳۵-۰۸۳-۱

ساختمان مرکزی : تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۶ آذر کوچه پارس
 پ. ۶، طبقه ۳
 تلفن روابط عمومی : ۰۹۱۳۱۳۰۸۶۳۹-۶۶۴۹۰۱۷۸-۶۶۴۹۰۱۷۹

پایگاه اینترنتی : www.fardpub.ir

هدف از مطالعه تروریسم شناخت بیشتر آسیب هایی است که ساختار جامعه را به نابودی می کشاند و اگر در مورد ریشه های تروریسم شناخت بیشتری داشته باشیم خواهیم توانست جلوی این پدیده شوم را گرفته و مانع از شکل گیری آن در جامعه شویم و حتی با اطلاع رسانی و شناسایی روش های آگاهی بخش عمومی به جامعه می توان سدی بزرگ در برابر شکل گیری افکار خبیث و پلید ایجاد نماییم. برای مثال اگر در جامعه بحران زده عراق تروریست ها از راه شناسایی و مسیر تردد مردم، در خودرو و یا وسایل آنها با پ گزاری می نمایند تا در حین حرکت از یک مکان مورد نظر دست به انفجار زده و به خواسته ها و اهداف غیرانسانی خود دست یابند، می توان این قبیل حربه ها را با استفاده از اطلاع رسانی بدون آنکه تشویش و ترس در جامعه ایجاد نمود و از راه آموزش های مناسب مانع از دستیابی تروریست ها به خواسته هایشان شوم و آموزش های ضدتروریستی را در قالب پدافند غیرعامل عمومیت ببخشیم. و برای مثال در راه راه حل همین موضوع می توانیم به مردمی که در منطقه خاصی از بغداد زندگی می نمایند که با خطر بیشتری مواجه می باشند اشاره کرد که تروریست ها پس از شناسایی مسیر روزانه آنها ناخواسته از آنان برادر تروریستی می سازند و با انفجار در وسایل آنها بصورت مخفی دست به اقدام تروریستی می زنند پس می توان با آگاهی بخشی از این اصل که هیچ گاه و به کرات از یک مسیر عبور ننمایند تا تروریست ها مسیر عبور و مرور آنها را شناسایی ننماید و از آنها سوء استفاده نشود و یا هشدار کشورها به شهروندان خود مبنی بر چه روزهایی از سال به کدام کشورهای در حال بحران سفر نکنند چرا که در هنگام مسافرت آنان با خطر بیشتری مواجه خواهند بود و ممکن است در معرض آسیب و گروگان گیری قرار گیرند. هشدارهای ضد تروریستی سبب افزایش امنیت عمومی و ملی می گردد.

هشدار آمریکا به شهروندانش درباره سفر به ترکیه

وزارت امور خارجه آمریکا به شهروندان این کشور در خصوص تشدید تهدیدهای تروریستی در ترکیه هشدار داد. در بیانیه وزارت امور خارجه آمریکا در این باره از اتباع آمریکایی درخواست شده است از سفر به مناطق جنوب شرقی ترکیه خودداری کنند. براساس این بیانیه که توسط سفارت آمریکا در آنکارا منتشر شد، تهدید آدم ربایی در ترکیه به ویژه در مناطق جنوب شرقی این کشور همچنان بالا است. در ادامه این بیانیه آمده است: به علت تهدیدهای ناشی از گروه های بین المللی و داخلی،

شهروندان آمریکایی در مسافرتهاى خود در ترکیه باید با احتیاط عمل کنند. در این بیانیه همچنین موکداً از شهروندان آمریکایی خواسته شده است از سفر به مناطق جنوبی شرقی ترکیه، به ویژه مناطق نزدیک مرز سوریه خودداری و از حضور در اماکن پرجمعیت، از جمله اماکن گردشگری پرهیز کنند.^۱

آمریکا به اتباع خود برای سفر به اروپا هشدار داد؛ تشدید تدابیر امنیتی در فرودگاه «دنور» آمریکا در پی حملات بروکسل، به شهروندانش هشدار داد که سفر در اروپا به صورت بالقوه می‌تواند برای آنها خطرناک باشد. در همین حال، تدابیر امنیتی در فرودگاه‌های آمریکا تشدید شده است. در پی حملات تروریستی روز سه‌شنبه بروکسل که دست‌کم ۳۰ کشته برجای گذاشت، آمریکا به اتباع این کشور نسبت به خطرات احتمالی سفر به اروپا هشدار داد. وزارت خارجه آمریکا، روز گذشته در بیانیه‌ای به شهروندان این کشور هشدار داد گروه‌های تروریستی برای انجام حملات در کوتاه‌مدت برنامه‌ریزی کرده‌اند و پیش‌بینی می‌شود در آینده نزدیک مکان‌هایی مانند استادیوم‌های ورزشی، مراکز گردشگری، رستوران‌ها و مراکز حمل‌ونقل را هدف قرار دهند. هشدار صادرشده تا ۲۰ ژوئن ادامه دارد.^۲

روسیه شهروندانش را از سفر به ترکیه منع کرد

خبرگزاری ایترتاس روسیه روز دوشنبه در خبری فوری اعلام کرد که مقام ارشد گردشگری این کشور از شهروندان روسی خواست از سفر مستقل به ترکیه بپرهیزند. اولگ سافونوف، رئیس سازمان گردشگری روسیه امروز خطر سفر اتباع روسیه به ترکیه جدی توصیف کرد و از شهروندان روسیه خواست به هیچ وجه به آن کشور سفر نکنند. وی در این خصوص افزود: من به هیچ وجه توصیه نمی‌کنم که شما به عنوان یک گردشگر مستقل به ترکیه سفر کنید، زیرا شما باید بدانید که خطرات جانی در هر سفر به ترکیه همچنان به قوت خود باقی است. به گفته این مقام گردشگری روسیه، از آنجایی که ترکیه هر روز در معرض انفجارهای متعدد قرار دارد، تهدیدات جانی در ترکیه جدی‌تر منتفی نشده است، لذا توصیه می‌شود از هر گونه سفر گروهی و یا مستقل به آن کشور پرهیز شود.

کافی است در زمان بحران، بصورت عمومی مردم را هوشیار ساخته و با تهیه برنامه‌های امنیتی توطئه‌ها را خنثی نمود. همانند آگاه سازی‌های عمومی که هر از چند گاهی توسط پلیس آگاهی جهت پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی و از طریق رسانه‌های عمومی منتشر می‌شود.

هشدار پلیس آگاهی درباره دزدیایی که با "تخم مرغ زنی" مردم را غارت می‌کند

^۱ sputniknews,2016

^۲ afp,2016

^۳ tass,2016

رییس پلیس آگاهی پایتخت با رد ادعای انتشار هشدار پیامکی در خصوص سرقت به شیوه تخم مرغ زنی توسط اداره مبارزه با سرقت آگاهی تهران بزرگ، جزییاتی از این شگرد قدیمی سارقان را تشریح کرد. این روزها پیامکی به نقل از اداره مبارزه با سرقت پلیس آگاهی تهران بزرگ با مضمون اطلاع رسانی از شیوه جدید سرقت با استفاده از پرتاب تخم مرغ، از طریق شبکه های اجتماعی همچون وایبر و واتس آپ در حال دست به دست شدن است؛ پیامک هایی که در آن با هشدار به شهروندان تهرانی از آنها خواسته شده است در برابر سارقانی که در جاده ها و معابر خلوت شهری و برون شهری، برای به سرقت بردن خودرو نقلیه، اقدام به پرتاب تخم مرغ به شیشه جلو راننده می کنند، هوشیار باشند. در این پیامک که با عنوان هشدار بسیار مهم، منتشر شده، عنوان شده است اگر هنگام عبور از مناطق و معابر خلوت، شیشه جلو خودرو شما مورد اصابت تخم مرغ قرار گرفت، به هیچ عنوان از برف پاک کن استفاده نکنید زیرا استفاده از برف پاک کن باعث می شود تخم مرغ تقریباً به صورت کامل دید راننده را از بین ببرد و شما برای پاک کردن شیشه مجبور به توقف کردن خودرو شوید که با توقف خودرو، تبدیل به قربانی برای سارقان شده اید. سرهنگ سعید محمدیان، رییس پلیس آگاهی تهران بزرگ با اشاره به اینکه این شگرد، یکی از شیوه های قدیمی سرقت است، گفت: اخیراً هیچ سرقتی به این شیوه و شگرد گزارش نشده است. رییس پلیس آگاهی تهران بزرگ با اشاره به جزییات استفاده از این شگرد توسط سارقان گفت: سارقان با استفاده از این روش علاوه بر پرتاب تخم مرغ به سمت شیشه خودروها، اقدام به سرقت از افرادی می کنند که کیف پول یا ارز را با خود حمل می کنند. به عنوان مثال سارقان، با استفاده از شگرد زاغ زنی، اقدام به شناسایی افرادی می کنند که پول زدی را از بانک گرفته و قصد انتقال آن را دارند. سارقان در این روش، با تعقیب قربانیان خود، با پرتاب تخم مرغ به کت یا کاپشن وی او را مجبور می کنند، کیف یا ساک دستی حاوی پول و اشیای قیمتی خود را زمین بگذارد تا لباس خود را تمیز کند.^۱

امید است مطالعه این کتاب زمینه شناخت بیشتر ساختار تروریسم را فراهم آورد.

یکی از مشکلاتی که در مطالعه تروریسم وجود دارد آن است که قدرت ها و دولت های استعمارگر تلاش می نمایند که مخالفان خود را تروریسم نامیده و به بهانه مبارزه با تروریسم به مقابله با ملت های ضعیف برمی خیزند و برای منفور نمودن گروههای مقاومت ملی در بین افکار عمومی با استفاده از قدرت تبلیغاتی و رسانه های وابسته به خود از هیچ عملی فروگذار نمی نمایند.

اما مسئله مهم آن است که برخی از کشورهای توسعه یافته که عمدتاً غربی و یا وابسته به غرب می باشند سعی می نمایند تا مقاومت های مردمی در کشورهای در حال توسعه را در بین ملت ها منفور جلوه داده و سعی در سرکوب آنها دارند. این مقاومت ها که ریشه در آیین، سنت و حتی دین و مذهب ملت ها ایستاده ای دارد که برای دفاع از حیثیت، ملیت و دین خود اقدام به مقابله دفاعی می نماید از بد غاصبان و ستمگران این دفاع منفور می باشد اما از سوی آزادگان جهان در هر عصر و تاریخی که باشند قابل ستایش و تقدیر بوده و اسطوره های دینی و ملی یک ملت معرفی می شوند و تاریخ نام آنها را برای همیشه به بهترین شکل ثبت می نماید.

چگونه است که مقاومت مردم مظلوم فلسطین در برابر اشغالگران صهیونیست که برای دفاع از سرزمین، فرهنگ و دین خویش تلاش می نمایند تروریسم معرفی می گردد اما رژیم منفور صهیونیستی و دولت مردان حامی آن را که باعث بوجود آمدن تروریسم و منشا تروریسم دولتی و اشغالگری می باشند را تروریسم معرفی نمی نمایند و این برخورد در گذشته در معرفی ریشه های واقعی تروریسم جای بسی تعجب دارد. چگونه است که مقاومت مردم فرانسه در زمان جنگ جهانی دوم و شکل گیری گروهها و سازمان های مقاومت بر علیه نازیسم مورد سرزنش قرار نگرفته و حتی تا به امروز هم بعد از گذشت نیم قرن همچنان فیلم های اسطوره ای از آنها ساخته می شود و هیچ گاه گروههای مقاومت فرانسوی در برابر نازیسم به عنوان تروریست معرفی نشدند. اما مقاومت مردم عراق در برابر اشغالگران غربی با آن فجایعی که در زندان های ابوغریب بوجود آوردند تروریسم معرفی می شود.

از اینرو در این کتاب به دنبال بررسی و شناخت ریشه‌های واقعی تروریسم می‌باشیم و تلاش می‌نماییم نشان دهیم که تروریست‌ها از چه شیوه‌هایی بهره می‌برند. و چگونه سعی می‌نمایند تا یک چهره غیر تروریستی از خود به نمایش گذاشته و اهداف خود را پیش برند.

در این کتاب برای روشن تر شدن موضوع و فهم آسان و درک بیشتر و عمق بخشی به مطالب براساس فرض‌هایی شبیه‌سازی شده نوشته شده که در دنیای واقعیت ممکن است کمتر سابقه‌ای از آن در دسترس باشد و در افزایش توان کارشناسان در تحلیل وقایع منطقه‌ای در آینده می‌تواند راهگشا باشد. در این فرضیه‌ها تلاش شده آن چنان به یک موضوع در تحولات اخیر جهانی و منطقه‌ای شبیه‌سازی شده باشد که خواننده در نتیجه مطالعه این کتاب از روان‌شناسی جوامع در مواجهه با اخبار روزانه‌ای که از تروریسم در رسانه‌های تصویری و شبکه‌های اینترنتی و اجتماعی سرپیچ می‌نماید قدرت درک بهتری از موضوعات را داشته باشد.

این کتاب بیشتر به ساختار سیاسی، درمان‌های تروریستی و ضد تروریستی می‌پردازد و نشان می‌دهد که چگونه بحران‌های سیاسی و اجتماعی زمینه ظهور پدیده شوم تروریسم را در یک جامعه بوجود می‌آورد. و چگونه حضور سازان از سوی تروریستی در یک جامعه زمینه جذب انفرادی، گروهی و شبکه‌های هواداری را فراهم می‌آورد. در صورتی که درک دقیقی از ساختار سازمانهای تروریستی وجود داشته باشد راههای مناسبه با آن آسانتر می‌شود. اما مهمترین بخش کتاب به شکل‌گیری تروریسم در محیط‌های اجتماعی خواهد پرداخت و به نظر می‌رسد تروریسم زمانی ایجاد می‌شود که اذهان جامعه آماده باشد و ریشه‌های پایانی به تروریسم و جغرافیای آن پرداخته خواهد شد.

امید است که توانسته باشیم نیازهای علمی و آموزشی علاقمندان به این رشته از کتب را ایجاد نموده باشیم و درب‌های جدیدی را در تهیه این کتب برای سلاقی مدیران و مسئولان فراهم آورده باشیم.

بخش اول

مقدمه ای بر تروریسم

۱۲.....	روان شناسی
۱۳.....	روان شناسی اجتماعی
۱۵.....	تروریسم
۳۵.....	روان شناسی تروریسم

بخش دوم

ظهور و بروز تروریسم

۳۷.....	فصل اول: مشی تروریستی (بسی گرایشات)
۳۷.....	الف) نقایص پردازش عملیات تروریسم
۴۶.....	ب) تفاوت های روانی و روحی تروریسم فردی و جمعی
۵۱.....	پ) از اساس نامه ها و مرامنامه های بخشی پیمان تروریسم تا تغییر گرایشات
۷۰.....	ت) تفاوت گذاری جذب در سازمان تروریسم و ضد تروریسم
۷۷.....	ث) روان شناسی رهبران تروریسم
۹۱.....	فصل دوم: اقدامات به منظور کسب قدرت (دولت تروریسم)
۹۱.....	الف) نقش تروریسم در جریان سازی قدرت
۱۰۶.....	ب) افول به یکباره قدرت تروریستی
۱۱۷.....	پ) تروریسم هوشمندانه؛ جریان سازی در تغییر خواسته های عموم یک ملت
۱۲۳.....	فصل سوم: اقدامات تروریستی به منظور فرسوده نمودن دولت ها
۱۲۳.....	جایجایی جغرافیای سازمان تروریستی برای تشکیل دولت تروریسم
۱۲۵.....	فصل چهارم: بازیابی موقعیت گذشته
۱۲۵.....	الف) نقش هواداران در روان سازی افکار جامعه
۱۲۹.....	ب) فضا سازی حمایتی در جنبش هایی به ظاهر تروریستی - انقلابی
۱۳۱.....	پ) هواداری جلادار فیزیکی از تروریسم سیاسی - انقلابی
۱۳۳.....	فصل پنجم: پیدایش نوع سلاح و بحران آفرینی نوین
۱۷۰.....	فصل ششم: پیامدهای تروریسم
۱۷۰.....	الف) تفاوت دول و ملل در مواجهه با تروریسم

۱۷۵	(ب) تجلی وحشت در جامعه
۸۸	(پ) ترور خدمات دهنده های عمومی
۹۵	فصل هفتم: آینده و تروریسم

بخش سوم

روانشناسی تروریسم

۲۰۹	فصل اول: ریشه ها و پایه های روانی شکل گیری تروریسم
۲۰۹	(الف) شکل گیری از درون
۲۱۷	(ب) تکامل تروریست (تکامل روانی تروریست)
۲۱۹	(پ) پتانسیل اجتماعی تروریسم و جذب خودیه خودی
۲۲۴	(ت) نقش جامعه در شکل گیری دسته های تروریستی
۲۲۹	(ث) رهبران اطلاعاتی، ناجی و تروریسم دست ساز
۲۴۰	فصل چهارم: منازعات نژاد پرستی و خشونت گرایی
۲۴۱	(الف) روان کاوی تفاوت برخوردی، نژادی یک ملت در مقابل اقدام گروههای تروریستی
۲۴۹	فصل پنجم: شرایط سیاسی و بروز خشونت
۲۴۹	(الف) نظام سیاسی و شکل گیری خودبخودی تروریسم
۲۶۹	(ب) روان شناسی حاکمیتی
۲۸۷	فصل ششم: تروریسم مقدس
۲۹۳	فصل هفتم: نقش عوامل محیطی در گسترش تروریسم
۲۹۴	(الف) تفاوت های فرهنگی و زمینه های اجتماعی تولید تروریست
۲۹۴	(الف. ۱) مهاجرت و حس پیدایش تروریسم
۳۰۲	(الف. ۲) برخورد با سنت ها و شکل گیری تروریسم
۳۰۷	(ب) خانواده و تروریسم (تروریسم خانوادگی)
۳۱۳	(پ) جنسیت و تروریسم
۳۲۰	(ت) قدرت آفرینش تروریسم در جامعه از طرق روانشناسی سن
۳۲۴	(ث) عادی شدن روان در برابر تروریسم
۳۲۶	(ج) ضعف جسمانی و قدرت آفرینش تروریسم
۳۳۵	فصل هشتم: جغرافیای ترور و تروریسم در دهه های اخیر
۳۳۵	(الف) تروریسم هوشمندانه و تغییر موقعیت جغرافیایی
۳۵۱	منابع و مأخذ